

ת"פ 33847/10/16 - מדינת ישראל נגד מתן אלבז

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 33847-10-16 מדינת ישראל נ' אלבז

לפני כבוד השופטת נעה תבור
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שחר כץ
נגד
הנאשם מתן אלבז
ע"י ב"כ עו"ד אדווה אלאב

גזר - דין

כללי

1. הנאשם, יליד 1996, הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 380 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 05.10.15, בהיותם במסעדה, התפתח ויכוח בין המתלונן לבין חברו של הנאשם על רקע דרישתו של המתלונן לאפשר לו לעבור כדי להזמין אוכל מהדלפק. המתלונן אחז בידו שרשרת. לבקשת המתלונן התפתח הוויכוח גם בין הנאשם לבין המתלונן. הנאשם יצא מהמסעדה וכאשר המתלונן יצא לעברו חתך אותו הנאשם באמצעות חפץ חד שהיה בין אצבעותיו וגרם לו חתך מצווארו ועד חזהו. בניסיונו להימלט מהמקום, נפל המתלונן על גבו ונגרמו לו המטומות בחלק השמאלי של הגב.

2. בהתאם להסדר וכמתחייב מגילו הצעיר, הופנה הנאשם בטרם טיעונים לעונש לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. ההסדר לא כלל הסכמות לעונש אולם התביעה הצהירה כי תעתור לעונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות. בשים לב לכך הופנה הנאשם גם לממונה על עבודות השירות אשר מצא כי הוא כשיר לרצות מאסר בדרך זו (ראו חוות דעת מיום 11.07.19).

התסקיר

3. שירות המבחן ערך כדרכו תסקיר מפורט ויסודי בעניינו של הנאשם מתאריך 26.06.19 ובו התייחסות למכלול נסיבותיו האישיות והמשפחתיות. מדובר באדם צעיר בן 23, רווק, ומזה כחמש שנים מנהל מוסך שבבעלותו.

4. הנאשם קיבל אחריות על תקיפת המתלונן והביע חרטה על כך. לדבריו, קודם למעשיו תקף אותו המתלונן באמצעות שרשרת ברזל. כאשר ניסה לתוקפו בשנית חש מצוקה ועל מנת להתגונן, הכה בו במכת אגרוף בעודו מחזיק בידו צרור מפתחות.

5. שירות המבחן התייחס לעברו הקודם של הנאשם הכולל שני רישומים קודמים ללא הרשעה. הראשון היה בבית משפט לנוער בעבירות רכוש והשני משנת 2014 בגין עבירות הפרעה לשוטר והעלבת שוטר בעת מילוי תפקידו. במסגרת ההליך האחרון עבר הנאשם אבחון ובאותה עת התרשם שירות המבחן מתפקודו הנורמטיבי דרך כלל. לעומת זאת באבחון הנוכחי התרשם שירות המבחן מרמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה. שירות המבחן התרשם מהתנהלות אימפולסיבית ושולית מצד הנאשם ומהעדר תובנה למצבי סיכון עבורו. חיזוק להתרשמות זו מצא שירות המבחן בתיק נוסף שנפתח נגדו ביום 13.02.17 בגין עבירה של היזק לרכוש וכן מהתבטאות חוצת גבולות במסגרת האבחון הנוכחי. שירות המבחן העריך כי יש מקום לשלב את הנאשם בטיפול קבוצתי לעוברי חוק צעירים. הנאשם שלל תחילה נזקקות טיפולית אולם בהמשך הביע נכונות מילולית להשתלב בטיפול העשוי לסייע בהפחתת הסיכון.

6. בסופו של דבר בשים לב לחומרת העבירה ולאחר שקלול גורמי הסיכון והסיכוי לשיקום, מצא שירות המבחן כי עתירת התביעה להטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות הולמת את המקרה אם כי המליץ שהעונש יהא לתקופה קצרה על מנת לצמצם פגיעה בתפקוד התעסוקתי. בנוסף המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה.

טיעוני הצדדים

7. בפתח הטיעונים לעונש הגישה התובעת את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (ת/1) וכן את התמונות המתעדות את החבלה במתלונן (ת/2). ב"כ המאשימה התייחסה לערכים המוגנים והדגישה נסיבותיה החמורות של העבירה במקרה זה, בו עשה הנאשם שימוש בחפץ חד וגרם לחתך בצווארו של המתלונן באופן שעלול היה לגרום לתוצאות חמורות יותר. התובעת עתרה למתחם שנע בין שישה חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר והפנתה לפסיקה. התובעת לא התעלמה מהודאתו של הנאשם וקבלת האחריות אולם בשים לב לעברו הקודם ונוכח התרשמות שירות המבחן והתנהגות הנאשם במהלך האבחון ביקשה למקם את עונשו ברף התחתון של המתחם אולם לא בתחתיתו ממש. התובעת ביקשה לגזור על הנאשם 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות בנוסף למאסר מותנה קנס ופיצוי למתלונן.

8. בפתח דבריה התייחסה הסנגורית לתרומת המתלונן לקרות האירוע בהתנהגות חסרת נימוס באופן שהביא את הנאשם להגיב בצורה בלתי מידתית. כן הדגישה שהחבלות בגבו של המתלונן נגרמו בשל נפילתו ולא בגלל מעשיו של הנאשם. מבלי להמעיט מחומרת האירוע הדגישה הסנגורית שהמתלונן לא נזקק לטיפול רפואי. לטענתה מתחם העונש ההולם יכול שיתחיל ממאסר על תנאי. הסנגורית הדגישה את גילו הצעיר של הנאשם וכן את הזמן שחלף מאז הסתבכויותיו הקודמות שהסתיימו ללא הרשעה. כן התייחסה לפסול בהמלצת שירות המבחן אשר מתייחסת לתיק שנפתח כאל תיק אלימות בעוד שמדובר בעבירת רכוש. הסנגורית ביקשה להימנע מלגזור על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות ובכך לקטוע את שגרת חייו הנורמטיבית. כן ביקשה לאפשר לנאשם למצות את ההליך הטיפולי בשירות המבחן ולחילופין להסתפק בענישה צופה פני עתיד בשים לב לחלוף הזמן ולהודאתו. הסנגורית הפנתה לפסיקה ואבחנה בהשוואה לפסיקה שהגישה התובעת.

9. הנאשם בחר שלא להוסיף דבר על דברי באת כוחו.

מתחם העונש ההולם

10. **הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם** - מעשיו של הנאשם פגעו באופן המוחשי ביותר בערך בסיסי עליו יש להגן והוא שלמות גופו של אדם. האינטרס הציבורי במובנו הפשוט ביותר מחייב הגנה על גופם של בני אדם ועל זכותם של צעירים היוצאים למקומות בילוי בשעות לילה לשוב לביתם בשלום. לבית המשפט תפקיד חברתי בהוקעת תופעת האלימות, בין היתר באמצעות ענישה מוחשית. מקום שאדם מתעלם מערכים של בטחון וכבוד לגופם של אחרים ודוחק אותם לתחתית סדר העדיפויות שלו, מחזירה הענישה את הסדר על כנו (ראו דברי בית המשפט העליון בע"פ 7878/09, **מדינת ישראל נ' פלוני**, (03.08.10)).

11. בעניינו מדובר באירוע אלים במקום בילוי בשעת לילה מאוחרת בין שני בחורים צעירים וזאת על רקע ויכוח של מה בכך. הוויכוח הראשוני אפילו לא היה בין המתלונן לבין הנאשם. הנאשם בחר לפתור את הסכסוך באופן אלים ובריוני תוך שימוש בחפץ חד. בכתב האישום המתוקן מוזכר כי המתלונן אחז בידו שרשרת אולם אין בעובדות המוסכמות אישור לתקיפה מצד המתלונן או איום באמצעות השרשרת. אני קובעת שמידת הפגיעה בערכים המוגנים **בינונית**.

12. בחינת **מדיניות הענישה** מעלה כי בגין העבירה בה הורשע הנאשם ובנסיבות ביצועה טווח ענישה רחב החל מצו מבחן ללא הרשעה או הסתפקות במאסרים מותנים ועד עונשי מאסר בפועל לתקופות שונות, והכל בשים לב לטיב החבלות, לרקע שקדם לביצוע העבירה ולמכלול נסיבותיו האישיות של הנאשם העומד לדין:

א. ברע"פ 7734/12 **מגידוב נ' מדינת ישראל** (28.10.12), נדחתה בקשת רשות לערער של נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש ונגזרו עליו **11 חודשי מאסר בפועל**. באותו מקרה דובר במכת אגרוף למתלונן אחד ובמכות באמצעות בקבוק וחפץ כלפי מתלונן אחר אשר נזקק לטיפול בבית חולים.

ב. רע"פ 8822/16 **עמרם בן עזרי נ' מדינת ישראל** (17.11.16) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הודה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לאחר שאחז בפניו של המתלונן והכה בהם באמצעות אגרוף, ונגרמו למתלונן שבר ונפיחות בלסת התחתונה והוא אושפז למשך 5 ימים בבית חולים. על הנאשם, אשר עבר הליך שיקומי, נגזרו, בין היתר, **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ג. עפ"ג (מחוזי-ים) 64130-06-15 **סברי נ' מדינת ישראל** (01.11.2015) - המערער, בן 19, הודה בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לאחר שחבט בראשו של המתלונן פעמיים במכות אגרוף וגרם לו חתך שטחי באורך של סנטימטר בקרקפת, בעקבותיו הובהל לבית חולים לתפירת החתך. **נגזרו עליו 5 חודשי מאסר בפועל**, וכן הופעל בחופף ובמצטבר עונש מאסר על תנאי בן 6 חודשים, כך שירצה סה"כ 7 חודשי מאסר בפועל. ערעורו נדחה.

ד. ע"פ (מחוזי-ים) 53061-02-13 **יוסף שי נתן נ' מדינת ישראל** (30.05.13) - המערער הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לאחר שהיכה במתלונן באגרוף בפנים, דחף אותו, בעט בו בידו ודקר אותו באמצעות חפץ חד בירך. נגרמו למתלונן אודם ונפיחות, פצע דקירה שטחי בירך, כאב ונפיחות באצבע שמאל. על המערער, שלחובתו ארבע הרשעות קודמות בעבירות אלימות (לרבות שוד), נגזרו **5 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו נדחה.

ה. ברע"פ 3969/16 **רקח נ' מדינת ישראל** (18.07.16) נידון עניינו של נאשם שתקף את שכנו הנכה באמצעות משטח עץ, ריסס את פניו בגז פלפל וגרם לו חבלות בגיבן נזקק לטיפול בבית החולים. על הנאשם שם

הושתו **6 חודשי מאסר מותנה** (בנוסף לרכיבים כספיים).

10. בע"פ (מחוזי ב"ש) 42079-10-14 **סולימאני נ' מדינת ישראל** (2.1.15) הורשע הנאשם בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בכך שיחד עם קטין תקף את המתלונן באגרופים ובעיטות וגרם לו לאיבוד הכרה, שבר באף וחבלות בראש וברגל. בית המשפט המחוזי אישר עונש של **מאסר מותנה**, פיצוי, 200 שעות של"צ וצו מבחן.

13. בשים לב למדיניות הענישה ולאחר שבחנתי את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, לרבות העובדה שלא מדובר במעשה מתוכנן, הנזק שנגרם בפועל והנזק הפוטנציאלי בשים לב למיקום החתך וכן ציון העובדה שהמתלונן אחז שרשרת בידו, אני קובעת **שמתחם העונש ההולם** בגין האירוע מושא האישום הוא **בין מאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית**.

העונש המתאים לנאשם

14. לא מצאתי מקום לסטות ממתחם העונש ההולם. בבואי לגזור את דינו של הנאשם שקלתי פגיעת עונש מאסר בין היתר בשל גילו הצעיר ובשל הפרעה לרצף התפקוד התעסוקתי. שקלתי נטילת האחריות וההודיה ואף החיסכון בזמן שיפוטי וחסכון בצורך לשמוע את עדות המתלונן. נתון מרכזי הוא חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה. מדובר בפרק זמן רב מאד ובעבירה שבוצעה בשנת 2015. עם זאת יש לציין כי כתב האישום הוגש בשנת 2016 והדיונים נמשכו חודשים ארוכים בשל אי התייצבות הנאשם לדיונים רבים. בנוסף שקלתי קיומם של רישומים קודמים ללא הרשעה והאמור בתסקיר שירות המבחן. שימוש באמצעות חפץ חד וגרימת החבלה באמצעותו בשילוב עם עבר כמפורט לעיל והאמור בתסקיר שירות המבחן אינם מאפשרים גזירת עונש בתחתית מתחם העונש ההולם. יש להוסיף כי גם היום עדיין מעריך שירות המבחן כי מן הנאשם נשקף סיכון בינוני להישנות עבירות אלימות וכי מדובר במי שמתקשה לווסת דחפים אימפולסיביים ואינו מודע למצבי סיכון עבורו. מכלול הנתונים מצביע על דפוסי התנהגות בעיתיים.

15. לאור הסכמת הנאשם להשתלב בטיפול עתרה הסנגורית לדחיית הטיעונים לעונש עד לאחר השלמת ההליך הטיפולי. לא נעתרתי לבקשה ולא מצאתי צורך בקבלת תסקיר משלים. בנוסף לכך ששירות המבחן לא המליץ על דרך זו, לא מצאתי לעשות כן שכן גם לו היה מתקבל אישור שירות המבחן על השלמת הטיפול בהצלחה, אינני סבורה שתיק זה ראוי להסתיים בענישה צופה פני עתיד בלבד. עונש זה אינו עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה הקבוע בחוק ונוכח טיב החתך הנראה בתמונות, מיקומו היורד מן הצוואר אל החזה והעובדה שנגרם באמצעות חפץ חד.

16. לאחר שבחנתי את כל הנתונים המפורטים לעיל ואת האמור בתסקיר שירות המבחן מצאתי טעם בהוספת צו מבחן על מנת שיהיה בו לגייס הנאשם לטיפול באופן שיפחית סיכון להישנות עבירות בעתיד. הנתונים החיוביים שנסקרו לעיל יביאו להתחשבות במשך המאסר כך שלא אגזור עליו את התקופה המירבית האפשרית.

סוף דבר - אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **ארבעה (4) חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות**. הנאשם יבצע את עבודות השירות בעיריית ראש העין ברחוב שילה 21 ראש העין, וזאת במשך חמישה ימים בשבוע על פי טווח השעות הקבוע בחוק העונשין. בערבי חג וחוה"מ יועסק כנהוג במקום העבודה, וגם אם לא עובד באותו יום, בין אם מסיבותיו ובין אם משום שהמקום סגור, יחויב ביום עבודה מלא. תחילת ביצוע העבודות ביום 18.08.19 והן תהיינה בפיקוח מפקח אחראי אסרף יהודה טל' נייד: 050-6075813.

על הנאשם להתייצב לפני מפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה בתאריך תחילת העבודה, בשעה 08:00, במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, ת"ד 81, רמלה.

אני מודיעה לנאשם כי עליו להודיע לממונה על כל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו, וכן עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, שכן אי מילוי עבודות השירות על פי הנחיות המפקח, עלול להביא להפסקתן ולכליאה במתקן כליאה.

ב. **שישה (6) חודשי מאסר על תנאי** והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירת אלימות לרבות איומים.

ג. **פיצוי למתלונן (עד תביעה מס' 4) בסך 1,500 ₪.** הפיצוי ישולם ב-2 תשלומים שווים שהראשון בהם ביום 1.9.19 והשני ביום 1.10.19. לא ישולם תשלום במועדו תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מידי. הפיצוי יופקד במזכירות בית המשפט ויועברו למתלונן על פי פרטים שיעביר ב"כ המאשימה בתוך 7 ימים מהיום.

ד. **הנאשם יהיה בצו פיקוח בשירות המבחן לתקופה של 12 חודשים מהיום.**

בית המשפט מסביר לנאשם ומזהיר אותו, שאם לא ימלא אחר צו המבחן או יעבור עבירה נוספת, יוכל בית משפט להפקיע את הצו ולשפוט אותו בשנית. הנאשם הביע נכונות למלא אחר הוראות צו המבחן.

ניתן צו כללי למוצגים לפי שיקול דעתו של הקצין הממונה על החקירה.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ככל שהופקד פיקדון בתיק על ידי הנאשם, ובהיעדר מניעה על פי דין, יש להחזירו לידי או לידי גורם אחר לפי בקשת הנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ט, 17 יולי 2019, במעמד הצדדים.